

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
A STUDY ON THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF BASIC SCHOOL ADMINISTRATORS
IN SCHOOLS UNDER CHANTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

วิทยานิพนธ์
ของ
อังคณา จะนะบุรณ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
พฤศจิกายน 2562

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

A STUDY ON THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF BASIC SCHOOL ADMINISTRATORS

IN SCHOOLS UNDER CHANTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL

SERVICE AREA OFFICE

วิทยานิพนธ์

ของ

อังคณา ฉะนะบุรณ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พฤศจิกายน 2562

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
A Study on the Administrative Skills of Basic School Adminintrators in Schools
under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office

อังคณา ฉะนะบุรณ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายดา ประเสริฐศักดิ์)

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี)

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐศักดิ์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.ภูวดล บัวบางพลู)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ผู้ช่วยอธิการบดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคนิมิตร อรรคศรีวรร)

วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

อังกฤษ ฉะนะบุรณ. (2562). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ กศ.ค. (การบริหารการศึกษา) ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐศักดิ์ กรรมการ
ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเผชิญกับวิกฤติการณ์ด้านคุณภาพผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์
ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งได้
สร้างแรงกดดันอย่างมากต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมไว้รองรับการแข่งขัน
ที่รุนแรงเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างความได้เปรียบในเชิงแข่งขันของสถานศึกษา
จำเป็นต้องอาศัยทักษะของผู้บริหารในการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมมือกัน
ปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจนตามนโยบายและแนวทางการปฏิรูปการศึกษา การวิจัยครั้งนี้
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพและขนาดของ
สถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 331 คน ซึ่งได้มาจากตารางเทียบกลุ่มตัวอย่าง
ของเครจซี่และมอร์แกน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ
เชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบ
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี จำแนกตามสถานภาพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาจันทร์บุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลวิจัยดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทาง
ในการวางแผนพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมุ่งเน้นการจัดทำ
แผนกลยุทธ์สถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การปรับปรุงวิธีการทำงานให้มี
ประสิทธิภาพ การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน
ในสถานศึกษา

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร, ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Angkana Janaboon. (2019). **A Study on the Administrative Skills of Basic School Administrators in Schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office.** Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Associate Professor Dr.Sureemas Sukkasi Ed.D. (Educational Administration)	Chairman
Associate Professor Ampawan Prasertphak M.A. (Educational Psychology and Guidance)	Member

Abstract

Current basic schools face a quality crisis of learners with lower achievement than standard criteria due to various environmental conditions both inside and outside the country. This has put a lot of pressure on the school administrators in preparation for supporting the fierce competition, especially creating a competitive advantage for the school. Administrators need the skills of to encourage teachers and educational personnel to work together to a clear goal according to educational reform policies and guidelines. The purpose of this research was to study and compare the administrative skills of basic school administrators in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office classified by status and the size of the school. The sample size of 331 administrators and teachers under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office was determined by Krejcie and Morgan's random stratified proportion method. The instrument for data collection was a five-rating scale questionnaire. The discrimination ranged from 0.24 to 0.84, and the reliability was at 0.95. The statistical analysis methods used were: percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance (One – way ANOVA) and Scheffe's method was used to compare the pairs.

The results showed that: 1) the administrative skills of basic school administrators in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office were at the high level, 2) the administrative skills of basic school administrators in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office, classified by status, were not significantly different, 3) the administrative skills of basic school administrators in schools under Chanthaburi Primary Educational Service

Area Office, when compared by school size, were not significantly different. The school administrators can use the research results as a guideline in planning and development of management skills of basic school administrators by focusing on making educational institution strategic plans in accordance with the needs of the community, improvement of working methods for efficiently creating achievement motivation, as well as good interaction between colleagues in the school.

Keywords: Administrative Skills, Basic School Administrators

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วย ความกรุณาและความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ
แก้ไขข้อบกพร่องจากรองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ ประธานกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถาม
ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และ
ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การ
สนับสนุน และช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

อังคณา จະนะบูรณ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
	ประโยชน์ของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
	สมมติฐานในการวิจัย.....	6
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	การบริหาร.....	7
	ความหมายของการบริหาร.....	7
	ความสำคัญของการบริหาร.....	8
	การบริหารสถานศึกษา.....	9
	ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	9
	ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา.....	10
	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
	ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
	ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	13
	องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	15
	นโยบายการบริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	20
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	22
	งานวิจัยในประเทศ.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 26
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 26
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 27
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 28
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 28
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 29
4	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 31
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 31
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 31
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 32
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 40
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 40
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 40
	สรุปผลการวิจัย..... 42
	อภิปรายผล..... 42
	ข้อเสนอแนะ..... 45
บรรณานุกรม.....	46
ภาคผนวก.....	52
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	53
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	55
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	70
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	76
ประวัติย่อผู้วิจัย	79

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	27
2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา .	32
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน.....	33
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านเทคนิควิธี โดยรวมและรายข้อ.....	33
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมและรายข้อ.....	35
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านความคิดรวบยอด โดยรวมและรายข้อ.....	36
7 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพ	38
8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	39
9 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี	71
10 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี	76

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
---	---------------------------	---

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 1)

แนวทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการปฏิรูปการศึกษาปัจจุบันมีหลายประการ ซึ่งในแต่ละประการนั้น มีจุดมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข มีการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษาเปลี่ยนไปจากเดิม มีการบูรรวม กรมต่าง ๆ ในส่วนกลางเข้าด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อจะจัดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และเอื้อให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษาที่สังกัด โดยมุ่งหวังให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาที่เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งหมายความว่าเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาจะมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจในแต่ละเรื่อง โดยใช้เวลาดำเนินการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาจะพึ่งตนเองมากขึ้น โดยเฉพาะสถานศึกษา

ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติงานที่มีความสำคัญมากที่สุดในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2556 : 21) ดังนั้นสถานศึกษา ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบการบริหารงานของสถานศึกษาที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามกฎหมาย จะสามารถบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพตามนโยบายและเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับทักษะการบริหารงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552 : 6)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาคือ บุคคลที่เป็นกลไกสำคัญ ที่จะทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายได้ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอำนาจ และหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจในระดับสถานศึกษา ภายใต้อำนาจและเงื่อนไขของทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน วัสดุและการจัดการเป็นสำคัญ ซึ่งการบริหารงานของผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะในการบริหารสถานศึกษา ดังที่แคทซ์ (Katz. 1995 : 33) ได้กล่าวถึง ทักษะของผู้บริหารที่สำคัญ มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านเทคนิควิธี 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 3) ด้านความคิดรวบยอด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีศักยภาพ และคุณภาพ โดยเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความเข้าใจในการบริหารงานเป็นอย่างดี กล่าวคือ กล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และรู้จักระดมทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ด้วยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม บูรณาการ การจัดการศึกษาบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 : 3) ได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ 1) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) ด้านโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการทางการศึกษา 5) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6) ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่นำนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ได้นำนโยบายดังกล่าวมาปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

ตลอดจนการประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว และสถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะการบริหาร เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย ด้านเทคนิควิธี ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี สำหรับเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้บรรลุตามเป้าหมายต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,209 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

1.1.2 ครูผู้สอน

1.2 ขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น

1.2.1 ขนาดเล็ก

1.2.2 ขนาดกลาง

1.2.3 ขนาดใหญ่

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ประกอบด้วย

2.1 ด้านเทคนิควิธี

2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์

2.3 ด้านความคิดรวบยอด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ใช้กระบวนการและกลยุทธ์ในการบริหาร มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาความขัดแย้ง ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีได้ดี และวางแผนปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1. ด้านเทคนิควิธี หมายถึง ทักษะที่เกี่ยวกับกระบวนการ และเทคนิค อาศัยความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการวิเคราะห์แล้วนำความรู้ ความเข้าใจไปปฏิบัติในการบริหารงาน ให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้ พัฒนาทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านกระบวนการกลุ่ม ความสามารถในการบริหารงานติดต่อสื่อสาร การจัดทำสารสนเทศ ของสถานศึกษา และมีภาวะผู้นำรวมถึงความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างความร่วมมือและ โน้มน้ำวให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้อื่นเกิดความศรัทธา เกิดความเชื่อถือในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาพฤติกรรม แล้วพยายามเข้าใจ บุคคลทุกประเภท ทักษะด้านนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความมั่นใจ มั่นคง ในอารมณ์ ต้องรู้จักพยายามเข้าใจผู้อื่น มีใจกว้าง และรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

3. ด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ทักษะที่เกี่ยวกับความสามารถในการวิเคราะห์งาน การปฏิบัติงาน เข้าใจหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษา กล้าเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงการศึกษา อย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเคารพความคิดเห็น และเห็นความสำคัญส่วนรวม มากกว่าส่วนตน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา และสามารถทำให้ผู้ร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงเป้าหมาย ของสถานศึกษาอย่างดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในการบริหาร สถานศึกษา โดยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

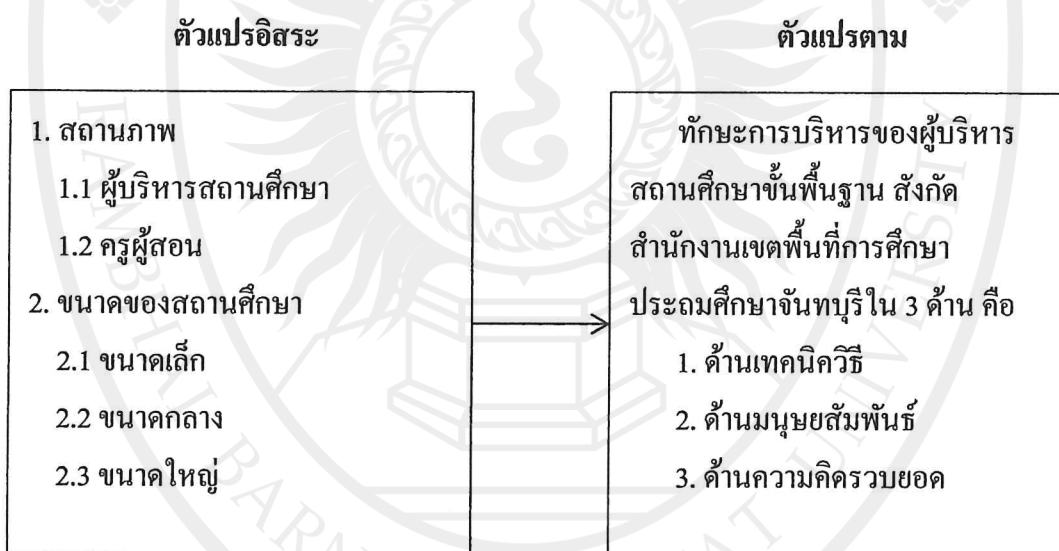
ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดขนาดของสถานศึกษาตามจำนวนนักเรียน ซึ่งแบ่งตามเกณฑ์การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ดังนี้

1. ขนาดเล็ก หมายถึง จำนวนนักเรียน 1 - 120 คน
2. ขนาดกลาง หมายถึง จำนวนนักเรียน 121 - 300 คน
3. ขนาดใหญ่ หมายถึง จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแนวคิดของแคทซ์ (Katz, 1995 : 33) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพ แตกต่างกัน

2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกัน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การบริหาร

1.1 ความหมายของการบริหาร

1.2 ความสำคัญของการบริหาร

2. การบริหารสถานศึกษา

2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

2.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

3.1 ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

3.3 องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

3.3.1 ด้านเทคนิควิธี

3.3.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์

3.3.3 ด้านความคิดรวบยอด

4. นโยบายการบริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

5.2 งานวิจัยในประเทศ

การบริหาร

ความหมายของการบริหาร

นิพนธ์ กิณวงศ์ และคณะ (2551 : 12) ได้ให้ความหมายว่าการบริหาร หมายถึง การร่วมกันทำงานของบุคลากร ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน ในการร่วมกันทำงานนั้นจะต้องมีบุคคลที่เราเรียกว่า ผู้บริหารและการร่วมมือกันนั้นจะจัดในรูปขององค์กรประเภทต่าง ๆ แล้วแต่วัตถุประสงค์ขององค์กรนั้น

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 49) ได้ให้ความหมายว่าการบริหาร หมายถึง การดำเนินการร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้ามามีส่วนสนับสนุนในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

พิมพกา ธรรมสิทธิ์ (2554 : 4) ได้ให้ความหมายว่าการบริหาร หมายถึง การดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือการดำเนินการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการประสานสัมพันธ์ มีระบบ มีระเบียบและกฎเกณฑ์และสามารถใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

บรรจบ บุญจันทร์ (2556 : 38) ได้ให้ความหมายว่าการบริหาร หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2557 : 3) ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบและใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

เฟสเตอร์ และเคท (Fester and Kettl. 1991 : 7) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง เป็นการจัดการที่ทำให้เกิดความสำเร็จและการบริหาร เป็นกระบวนการระดมความรู้ ความสามารถที่ทำให้บุคลากรดำเนินการให้ไปสู่เป้าหมายได้ผลสำเร็จสูงสุด

ฮอย และ มิสเกล (Hoy and Miskel. 2001 : 437 - 438) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เช่น การตัดสินใจ การสร้างแรงจูงใจภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเอาทั้งศาสตร์และศิลปะ ตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ประกอบอย่างเหมาะสม

ความสำคัญของการบริหาร

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554 : 3) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

พิมพกา ธรรมสิทธิ์ (2554 : 4) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารเป็นการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือการดำเนินการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการประสานสัมพันธ์ มีระบบ มีระเบียบและกฎเกณฑ์ และสามารถ
ใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

สุนทร โคตรบรรเทา (2554 : 2) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารเป็นการทำให้
คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือการทำงานกับคนและโดยคน เพื่อให้
บรรลุเป้าหมายขององค์การ

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556 : 22) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารเป็นการดำเนินงาน
ของกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้เพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2557 : 3) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารเป็นกิจกรรมต่าง ๆ
ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือ
หลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบและใช้ทรัพยากรตลอดจน
เทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ

บาร์นาร์ด (Barnard. 1938 : 168 - 169) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารที่ต้องใช้
การตัดสินใจในกระบวนการทำงาน โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารทั่วทั้งองค์การบริหาร

เซอร์จิ โอวานนิ (Sergiovanni. 1989 : 19) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร
เป็นกระบวนการของการทำงานกับผู้อื่น เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ
ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคล หน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอนกติกา
และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน กระบวนการประเมินผลการศึกษาที่ตรงและเชื่อถือได้
การบริหารการศึกษามีความจำเป็น เพราะต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้านที่มีความรู้
ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบ

การบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

จันทร์ธานี สงวนนาม (2551 : 11) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง
รูปแบบกระบวนการทำงานพร้อมกับบุคคล และกลุ่มบุคคล

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2551 : 6) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง
ความพยายามจะสั่ง ณะนำ และผสมผสานความพยายามของมนุษย์ ซึ่งมีจุดรวมอยู่ที่จุดหมาย
ปลายทางหรือเป้าหมายบางอย่าง การบริหารเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในองค์กร
ซึ่งมีหน้าที่สั่ง ให้ความสะดวกในการทำงานของกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน

มนตรีพิศาล (2552 : 33) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการส่งเสริม ช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

ธีระ รุณเจริญ (2553 : 31) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานด้วยกระบวนการที่หลายคน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทุกด้านจนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคม ให้ดำรงชีวิตในสังคม เป็นไปด้วยความสงบสุข

สุนทร โคตรบรรเทา (2554 : 2) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือการทำงานกับคน และโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

ก๊อต (Good. 1973 : 14) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการการควบคุม และจัดการเรื่องเกี่ยวกับงานหรือกิจการนักเรียน รวมทั้งการบริหารธุรกิจโรงเรียน โดยมุ่งให้บรรลุจุดหมายปลายทางของการศึกษาที่ตั้งไว้ ภาระหน้าที่ดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับครู นักเรียน บุคลากรอื่นในโรงเรียน

ฟรานซิส (Francis. 1979 : 18) ได้ให้ความหมายว่าการบริหารสถานศึกษา หมายถึง หลักการบริหาร 2 หลักการ คือ หลักแห่งประสิทธิภาพ เป็นความสามารถในการผลิตสินค้าหรือบริการในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมต้นทุนน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงองค์ประกอบ เช่น ต้นทุน คุณภาพ เวลา วิธีการในการผลิต และหลักแห่งประสิทธิผล เป็นแนวทางหรือวิธีการกระบวนการหรือตัววัดนั้นสามารถตอบสนอง จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ดีเพียงใดด้วยการใช้แนวทางที่เลือกการนำไปปฏิบัติหรือตัววัดที่ได้

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ที่อาศัยกระบวนการระดมความรู้ ความสามารถในการวางแผน การจัดองค์การ การควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 49) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นการดำเนินการร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้ามามีส่วนสนับสนุนในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

สุจิตรา สิทธิณรงค์ (2553 : 16) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา มีความจำเป็นต่อการดำเนินการ การควบคุม การจัดการบริหารเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ

ในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ครู นักเรียน หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์ กิจกรรมบริการ งานบริหารสถานศึกษานั้น ปกติผู้บริหารมักจะจัดรูปงานในลักษณะที่คล้ายคลึงกันหรือถ้าจะมีการจำแนกประเภทแตกต่างกันออกไปบ้างขึ้นอยู่กับขนาดของสถานศึกษา ลักษณะของงาน และความเห็นของผู้บริหารแต่ละคน

กนกลักษณ์ จุลเดช (2558 : 19) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษานั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการศึกษา การบริหารการศึกษาต้องมุ่งไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกันของสังคม การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาให้สูงขึ้น คือ คน เงิน เทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ต้องมีผู้บริหารที่มีความสามารถในการบริหาร มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์

พิชามณูษ์ ม่วงแก้ว (2559 : 10 - 11) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา จะต้องคำนึงถึงความสำคัญและความจำเป็นต่อการดำเนินการ การควบคุม การจัดการบริหารเกี่ยวกับเรื่องราวในสถานศึกษา สถานศึกษาเป็นศูนย์รวมของวิชาต่าง ๆ หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

วริศรา บุญธรรม (2560 : 13) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาทักษะ ความรู้ และสั่งสมทักษะ ประสบการณ์ กำหนดเป้าหมาย และการวางแผนในการทำงาน นำมาซึ่งความสำเร็จลุล่วงในการปฏิบัติงาน การยอมรับจากบุคคลภายในและนอกสถานศึกษา รวมทั้งการจัดการที่ดี และมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อความก้าวหน้าและความสำเร็จของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการร่วมกันของบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ วัตถุประสงค์ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับจากบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

พิสมัย สิมสีพิมพ์ (2552 : 29) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้กระบวนการ และกลยุทธ์ นำทรัพยากร

ทางการบริหารมาบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

จิตติกา กาญจนภรณ์ (2553 : 12) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญ ความคล่องแคล่วว่องไว ถูกต้องในการบริหารงานของผู้บริหาร ที่แสดงว่าเป็นผู้บริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ สามารถบริหารและนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ โดยสามารถแสดงออกได้ทางร่างกาย สติปัญญา เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

วิโรจน์ สารรัตนะ (2553 : 3) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงความรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลตามที่พึงประสงค์

สัมมา ธนินิษฐ์ (2553 : 57) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานซึ่งมีความสำคัญมาก หากผู้บริหารมีทักษะทางการบริหารไม่เพียงพออาจส่งผลกระทบต่อการทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้แตกต่างกันไป ทักษะทางการบริหารถือว่ามีค่าสำคัญในทุกระดับของผู้บริหาร แต่อาจแตกต่างกันเล็กน้อยไม่เท่ากัน ทักษะทางการบริหารแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิคการทำงาน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิด

สุนทร โศตรบรรเทา (2554 : 9 - 11) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารและเน้นย้ำให้เห็นว่าผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีทักษะพื้นฐาน

เดรด และ โรว์ (Drake and Roe. 1986 : 30) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีดังนี้

1. ทักษะทางความรู้ความคิด ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ มีความคิด มีสติปัญญา และมีวิสัยทัศน์
2. ทักษะทางเทคนิค เป็นทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการมีความรู้ที่เชี่ยวชาญ และมีความชำนาญในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือ และเทคนิควิธีในการทำกิจกรรม
3. ทักษะทางการศึกษา และการสอน เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะผู้นำทางการศึกษาซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านการเรียนการสอน ต้องเป็นผู้ที่มีภูมิรู้และนักวิชาการที่ดี

4. ทักษะทางมนุษย์ เป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษากับปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการสร้างพลังแห่งความร่วมมือของทีมงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

5. ทักษะทางความคิดรวบยอด เป็นความสามารถที่จะประสานสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และสามารถที่จะมองเห็นองค์กรในภาพรวม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องรู้ถึงการพึ่งพาอาศัยกันของส่วนต่าง ๆ หรือหน้าที่ขององค์กร และเข้าใจได้ว่าการเปลี่ยนแปลงในส่วนหนึ่ง จะมีผลกระทบต่อส่วนอื่นอย่างไรบ้าง

แคทซ์ (Katz, 1995 : 33) ได้ให้ความหมาย ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารที่ใช้ในการบริหารงานเพื่อความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

สรุปได้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพที่ดีนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความรู้ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ มองการณ์ไกล ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี วางแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

พิสมัย แก้วเชื้อ (2552 : 49) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะสามารถบริหารงานได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้น องค์กรประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง นอกจาก ความรู้ ความสามารถ ตามหลักการ ทฤษฎีและลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารแล้ว คือ ทักษะการบริหารงาน และสามารถใช้ได้เหมาะสมตามระดับของผู้บริหาร เพื่อให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานได้สำเร็จ รวดเร็ว และมีคุณภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยทักษะการบริหารทั้ง 3 ด้าน ผู้บริหารสามารถเรียนรู้ และฝึกฝนได้

สุภาณี กิมแก้ว (2553 : 19) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถบริหารงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลได้นั้น ต้องมีทักษะที่สำคัญ 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด เพื่อให้ผู้บริหารจะได้เป็นคนเก่งงาน เก่งคน เก่งคิด เป็นคุณสมบัติประจำตัวผู้บริหารและสามารถนำคุณสมบัติดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษาต่อไป

สมศักดิ์ จินดาไทย (2553 : 13) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการบริหารงานที่จะให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่หน่วยงานหรือองค์กรใด ๆ

ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของการบริหาร ที่ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทให้เป็นที่ประจักษ์ ถึงความรู้ความเข้าใจ ในภาระหน้าที่ของหน่วยงานหรือองค์การความสามารถทางกระบวนการบริหาร การจัดสรร และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบริหารตลอดจนการใช้ความสามารถทางทักษะการบริหาร ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เกื้อหนุนให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานหรือองค์การบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

อูราภรณ์ กุณาเอก (2554 : 16) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นทักษะการบริหารที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงาน ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม คุณภาพและบทบาทของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพสถานศึกษารวมทั้งมีผลสะท้อนต่อผลงานและวิธีปฏิบัติงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอย่างยิ่ง ในการบริหารงานที่ดี ผู้บริหารที่มีความสามารถจำเป็นต้องมีทักษะในการเป็นผู้นำ การบริหารงานนั้นจึงประสบผลสำเร็จไปได้ด้วยดี ตามปกติเรามักพิจารณาสมรรถภาพผู้บริหารแต่เพียงบุคลิกภาพรูปร่างหน้าตา ท่าทางของผู้บริหาร แต่เพียงผิวเผิน ดังนั้น ทักษะทางการบริหารจะทำให้เราเห็นถึงความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารได้มากยิ่งขึ้น

วิศรดา บุญธรรม (2560 : 15) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นความรู้ ความสามารถด้านศักยภาพ ความชำนาญของผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งการใช้ศาสตร์และศิลป์ ซึ่งจะต้องใช้ทักษะการบริหารงานหลายด้านมาประกอบกัน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นของผู้บริหารที่จะทำให้บริหารงานได้ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพอย่างดียิ่ง และเกิดประสิทธิผลในสถานศึกษา

ไวลส์ (Wiles. 1955 : 13 - 18) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารของผู้บริหาร คือ ผู้บริหารต้องมีทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งหมายถึงความสามารถในการเข้ากับคน รู้ว่าจะทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างไร

มินทซ์เบิร์ก (Mintzberg. 1973 : unpagged) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบทบาทหน้าที่และการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สรุปได้ว่า ผู้บริหารที่จะสามารถพัฒนางานของตนเองให้ดีขึ้นควรมีทักษะพื้นฐาน 8 ประการ ดังนี้

1. ทักษะกระบวนการกลุ่ม
2. ทักษะความเป็นผู้นำ
3. ทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง
4. ทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร
5. ทักษะการตัดสินใจ

6. ทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร

7. ทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม

8. ทักษะความเข้าใจบทบาทหน้าที่

สรุปได้ว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และทักษะการบริหาร 3 ด้าน คือ ด้านเทคนิควิธี ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด รวมทั้งการใช้ศาสตร์และศิลป์ ประกอบกันในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับแนวคิดของแคทซ์ (Katz) ประกอบด้วย

1. ด้านเทคนิควิธี

จันทราณี สงวนนาม (2551 : 29 - 30) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านเทคนิควิธีว่าเป็นความสามารถในการใช้ความรู้ วิธีการทางเทคนิค และเครื่องมือที่จำเป็นเพื่อผลสำเร็จของงานที่ได้มาจากประสบการณ์ การศึกษาและการฝึกอบรมให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิสมัย สิมสีพิมพ์ (2552 : 33) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านเทคนิควิธีว่าเป็นความชำนาญในการใช้สื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถจัดระบบข้อมูลข่าวสารในการวางแผน การพัฒนางาน การประสานงาน การกำกับติดตาม การควบคุม การปฏิบัติงาน การจัดทำงบประมาณการเงินและบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การประชาสัมพันธ์ โรงเรียน งานสารบรรณ การประเมินผลงานและการรายงานสรุปผล เพื่อการบริหารงาน โรงเรียนได้อย่างเหมาะสม และสามารถเลือกใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การตรวจสอบควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ัชชมา เทพวรสุข (2553 : 29) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านเทคนิควิธีว่าเป็นความสามารถในการใช้ความรู้เฉพาะอย่างในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับวิธีการ ระเบียบ กฎหมาย กระบวนการ และเทคนิคต่าง ๆ การใช้เครื่องมือที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในภารกิจที่ตนรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องในหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแสดงออกให้เห็นเป็นรูปธรรมและสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานั้น ทักษะด้านเทคนิค คือ ความสามารถในการบริหารและการเข้าใจขอบข่ายงานในด้านต่าง ๆ การเป็นผู้นำการประชุมครู การพูดหรือการเขียนคำสั่ง การมีความรู้เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ และการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งการจัดทำสถิติหรือแผนภูมิต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คารา เกษทองมา (2553 : 38) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านเทคนิควิธีว่าเป็นความสามารถและความชำนาญในการใช้ความรู้ วิธีการและเทคนิคในการทำงาน โดยการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี กฎหมายหรือระเบียบในการปฏิบัติงาน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การจัดงานสารบรรณ การจัดงานการเงิน บัญชี และพัสดุ

สุนทร โคตรบรรเทา (2554 : 9- 11) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านเทคนิควิธีว่าเป็นการมีความเข้าใจ และมีความชำนาญเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการ วิธีดำเนินการ และกลวิธีต่าง ๆ ของงานในองค์การ ถ้าเป็นองค์การทางการศึกษา ทักษะด้านเทคนิควิธี ได้แก่ ทักษะที่ไม่เกี่ยวกับการสอน เช่น การเงิน การบัญชี การจัดทำตารางเรียน การจัดซื้อจัดจ้าง การก่อสร้าง การซ่อมบำรุง และการดูแลอาคารสถานที่ เป็นต้น

แคทซ์ (Katz. 1995 : 33 - 34) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านเทคนิควิธีว่าเป็นความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และความชำนาญในกิจกรรมเฉพาะ กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวิธีการกระบวนการดำเนินการหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายด้วยทักษะทางด้านเทคนิคที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วยทักษะทางการวางแผนงาน และโครงการ ทักษะทางด้านกระบวนการกลุ่ม และทักษะทางการจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องวางแผนบริหารงานของสถานศึกษา โดยจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานของสถานศึกษา ต้องจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง สะดวกแก่การนำไปใช้ ต้องรู้จักใช้กระบวนการกลุ่มในการบริหารจัดการสามารถประสานงานให้ครูทุกคนร่วมกันทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องสามารถให้คำแนะนำ และเป็นตัวอย่างแก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลได้ต้องมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบงานงบประมาณ การจัดหาวัสดุ การเก็บรักษาวัสดุครุภัณฑ์ ระเบียบงานบริหารทั่วไป โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา ต้องค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ สามารถเป็นผู้นำการประชุมได้ ต้องสั่งการ และมอบหมายงานอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ปฏิบัตินำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ทั้งยังต้องสามารถจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการทำงานของบุคลากรได้ สามารถรายงาน และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง และจะต้องนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ยุกต์ (Yukl. 2006 : 183) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านเทคนิควิธีว่าเป็นทักษะความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ วิธีการ กระบวนการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานในหน้าที่การใช้เทคนิคหรือเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อช่วยให้งาน สำเร็จตามที่ต้องการ

สรุปได้ว่า ด้านเทคนิควิธี เป็นทักษะที่เกี่ยวกับกระบวนการ และเทคนิค อาศัยความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการวิเคราะห์แล้วนำความรู้ ความเข้าใจไปปฏิบัติในการบริหารงาน ให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้ พัฒนาทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านกระบวนการกลุ่ม ความสามารถในการบริหารงานติดต่อสื่อสาร การจัดทำสารสนเทศ ของสถานศึกษา และมีภาวะผู้นำรวมถึงความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์

จันทร์ณี สงวนนาม (2551 : 29) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ว่าเป็นความสามารถ ในการตัดสินใจในการทำงานร่วมกับคนอื่น และทำให้คนอื่นให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจคน และการประยุกต์ภาวะผู้นำใช้ในการบริหารงาน

พิสมัย สิมสีพิมพ์ (2552 : 38) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ว่าเป็นความชำนาญ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างสัมพันธภาพ สร้างความร่วมมือ สร้างแรงจูงใจในการพัฒนางาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจในความต้องการ ความคาดหวังและพฤติกรรมของบุคคลอื่น มีความสามารถ ในการติดต่อสื่อสาร การพัฒนาทีมงาน และได้รับความร่วมมือระหว่างกลุ่ม การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างสรรค์ความรักสามัคคีในหมู่คณะ สามารถดำเนินงาน และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

ศุภลักษณ์ ใจแสวงทรัพย์ (2552 : 49) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ว่า เป็นความสามารถที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกของกลุ่ม และสร้างความร่วมมือ กับกลุ่มในฐานะผู้นำ เข้าใจความต้องการของบุคลากร และกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วม ในการวางแผนทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารการศึกษา ประกอบด้วย มนุษยสัมพันธ์ การจูงใจ และภาวะผู้นำ

ดาราร เกษทองมา (2553 : 40) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ว่าเป็นความสามารถ หรือความชำนาญในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จูงใจในการทำงาน การติดต่อสื่อสาร พัฒนาทีมงาน และสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่ม

สุนทร โคตรบรรเทา (2554 : 10 - 11) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ว่าเป็นทักษะ ที่มีความสำคัญมากต่อบทบาทของผู้บริหารและหัวหน้างานทุกลำดับอำนาจการบริหารองค์การ ทั้งนี้ผู้บริหารไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใดจะต้องทำงานโดยผ่านบุคคลอื่น นั่นคือผู้บริหารจะต้องรู้จัก ใช้ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์จึงจะปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้มาจากการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ปรัชญา พฤติกรรมศาสตร์สังคมวิทยา สังคมศาสตร์ มนุษย์วิทยา และการฝึกอบรมมาโดยตรง

แคทซ์ (Katz, 1995 : 35 - 36) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ว่าเป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกของกลุ่ม และสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ รวมถึงเข้าใจความต้องการของคนอื่น และกระตุ้นคนอื่นในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ทำกิจกรรมด้านต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ความสามารถในการประสานงานกับผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ได้รับการสนับสนุน และการยอมรับ ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ในอันที่จะร่วมมือกับหน่วยงานของตนเอง ตลอดจนความสามารถในการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้หน่วยงาน เพื่อให้บังเกิดความศรัทธาเชื่อถือ และไว้วางใจในหน่วยงานตลอดไป การบริหารงานในด้านนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ต้องให้ความสำคัญ และยกย่องผู้ร่วมงาน มีความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานทุกคนเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานตามความถนัด และต้องให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานอย่างจริงจัง ต้องรู้จักสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงาน เพื่อให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ จัดให้มีการพบปะสังสรรค์ แสดงความยินดี ยกย่องชมเชยให้รางวัลในโอกาสต่าง ๆ ตามความเหมาะสมผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถพุดจูงใจให้คนคล้อยตามได้ ต้องแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมงานได้ ต้องติดต่อประสานงานกับชุมชนในการระดมทรัพยากรมาใช้ในการบริหารจัดการ และต้องสามารถปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุกต์ (Yukl, 2006 : 183) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ว่าเป็นทักษะความรู้และความชำนาญของผู้บริหารเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างความร่วมมือและโน้มน้าวให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้อื่นเกิดความศรัทธาเกิดความเชื่อถือในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาพฤติกรรม แล้วพยายามเข้าใจบุคคลทุกประเภท ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความมั่นใจ มั่นคงในอารมณ์ ต้องรู้จักพยายามเข้าใจผู้อื่น มีใจกว้าง และรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

3. ด้านความคิดรวบยอด

จันทร์ธานี สงวนนาม (2551 : 15) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านความคิดรวบยอดว่าเป็นความสามารถในการมององค์กรได้อย่างทะลุปรุโปร่ง เพื่อทำให้องค์กรมีความสมบูรณ์โดยส่วนรวมด้วยการทำให้การทำงานของแต่ละบุคคลเหมาะสมกับองค์กร

พิสมัย สิมสีพิมพ์ (2552 : 41) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านความคิดรวบยอดว่าเป็นความชำนาญในการมองภาพรวมขององค์กรอย่างเข้าใจในความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อกันทั้งภายในและภายนอก เป็นทักษะที่จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ตัดสินใจ กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วิเคราะห์ จัดสรรทรัพยากรและคาดการณ์ล่วงหน้าได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

ศุภลักษณ์ ใจแสวงทรัพย์ (2552 : 56 - 57) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านความคิดรวบยอดว่าเป็นความสามารถในการเข้าใจหน่วยงาน โดยส่วนรวม สามารถประสานสัมพันธ์ ทั้งภายในโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียน เข้าใจ ความเกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงาน ทักษะด้านความคิดรวบยอดของผู้บริหารการศึกษาประกอบด้วย การตัดสินใจ การขจัดความขัดแย้ง

ดารา เกษทองมา (2553 : 42) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านความคิดรวบยอดว่าเป็นความสามารถหรือความชำนาญในการมององค์กร โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์และเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ขององค์กรที่ส่งผลกัน ทั้งภายในและภายนอก โดยวิสัยทัศน์ วิเคราะห์ ตั้งเป้าหมาย และคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า

อภิษิตา มะกรกรรม์ (2553 : 39) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านความคิดรวบยอดว่าเป็นความสามารถในการเข้าใจระบบการปฏิบัติงานในองค์กรเกี่ยวกับ โครงสร้าง และระบบการบริหาร โครงสร้างงาน โครงสร้างตำแหน่งและนโยบายขององค์กรหรือหน่วยงานอันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ในองค์กรหรือหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

แคทซ์ (Katz. 1995 : 37 - 38) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านความคิดรวบยอดว่าเป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าใจหน่วยงานที่สังกัดในทุกลักษณะ และทุกขั้นตอนอย่างละเอียด สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรได้อย่างชัดเจน การที่มีการเปลี่ยนแปลงในบางส่วนของงาน จะมีผลกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นอย่างไร รวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่ตนสังกัดกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการบริหารงาน มีกิจกรรมหลายอย่าง que ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติทุกระดับ สามารถนำนโยบายของชาติไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความรู้ในเรื่องวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักสูตรสถานศึกษา ต้องศึกษาความต้องการของชุมชน และนำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี รู้จักวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รู้จักจัดลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ในสถานศึกษาตลอดจนต้องรู้จักใช้เกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบของผู้ได้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรมแก่ผู้ได้บังคับบัญชาทุกคน

ยุคลี (Yukl. 2006 : 183) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านความคิดรวบยอดว่าเป็นทักษะความรู้ และความชำนาญของผู้บริหารในการมองเห็นภาพรวมและความซับซ้อนของงานในโรงเรียน มองเห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในโรงเรียน เข้าใจโครงสร้างงาน มีความสามารถในการวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุป มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล สามารถสรุปมโนทัศน์ที่คลุมเครือ และซับซ้อนได้ มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้ สามารถคาดคะเนแนวโน้ม และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้และยอมรับในโอกาสและศักยภาพในการแก้ไขปัญหาย

สรุปได้ว่า ด้านความคิดรวบยอด เป็นทักษะที่เกี่ยวกับความสามารถในการวิเคราะห์งาน การปฏิบัติงาน เข้าใจหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษา กล่าวเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงการศึกษา อย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเคารพความคิดเห็น และเห็นความสำคัญส่วนรวมมากกว่า ส่วนตน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา และสามารถทำให้ผู้ร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงเป้าหมายของสถานศึกษา อย่างดี

นโยบายการบริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลักในการจัดและส่งเสริม การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปในทิศทาง ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย นโยบาย 6 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : 8)

1. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง ได้แก่

1.1 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 ปลุกฝังผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

1.3 พัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

2. ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถ

ในการแข่งขัน ได้แก่

2.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพด้วยการปรับหลักสูตร การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม

2.2 พัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้

2.3 สร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.4 ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

3. ด้านการส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่

3.1 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ในรูปแบบที่หลากหลาย

3.2 พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ด้าน โอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการทางการศึกษา ได้แก่

4.1 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

4.2 ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

5. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่

5.1 จัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิต

6. ด้านการพัฒนา ระบบบริหารจัดการ และ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ได้แก่

6.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

6.2 สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

6.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายให้บรรลุ เป้าหมาย ดังนั้นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องให้ความสนใจ เพราะการบริหารงานให้มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารต้องมีคุณภาพ ต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความเป็นผู้นำ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ริเริ่มนวัตกรรม และวิธีการใหม่ ๆ มาพัฒนา ปรับปรุง และสามารถแนะนำให้บุคลากรในสถานศึกษานำไปปรับใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

เอ็มซอลลา (Msolla. 1995 : 15 - A) ได้ศึกษา การประเมินการใช้ทักษะการบริหารงาน และความรู้ของผู้บริหารวิทยาลัยในแทนซาเนีย พบว่า การปฏิบัติภาระงานทั้งหมดของผู้บริหาร มีปัญหาอยู่ในขั้นต่ำ และภาระงานที่ปฏิบัติทั้งหมดมี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงินและโครงการ ฟังพาดตนเอง ด้านการจัดการ วัสดุและทรัพยากร ด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน ด้านกิจการนักเรียน ด้านบริหารบุคลากรและด้านการวางแผนและพัฒนา ซึ่งในการประเมินพบว่า งานที่ปฏิบัติได้ยากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ ด้านการจัดการวัสดุ และทรัพยากร ด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารสถานที่ ด้านการเงินและ โครงการ ฟังพาดตนเอง ด้านบริหารบุคลากร และด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

ทิลลอสัน (Tillotson. 1996 : 64 - A) ได้ศึกษา การวิเคราะห์ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด โดยได้ศึกษาลำดับความสำคัญ ตามทฤษฎี ของแคทซ์ (Katz) พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความสำคัญเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอดและทักษะด้านเทคนิควิธีตามลำดับ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

พาร์สันส์ (Parsons. 1997 : 680) ได้ศึกษา การรับรู้ประสบการณ์และความชำนาญ ของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์และความชำนาญในการบริหารงาน จะประสบความสำเร็จ ในการบริหาร ซึ่งทักษะที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ด้านเทคนิค การตัดสินใจ การวิเคราะห์ข้อมูล การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและรวมถึงการมีวิสัยทัศน์จะช่วยให้ผู้บริหาร บริหารงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฮัทชินส์ (Hutchins. 2003 : 15 - 18) ได้ศึกษา การเปิดเผยลักษณะของผู้นำ เพื่อแจกแจง พฤติกรรมการเป็นผู้นำและการตัดสินใจในรัฐเซาธ์แคโรไลนา โดยการใช้เครื่องมือวัด ทั้งในด้านของปัจจัยของการเป็นผู้นำและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนความสามารถ อื่น ๆ เกี่ยวกับการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูใหญ่เป็น ผู้อาวุโสกว่า มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษามากกว่า มีความเป็นไปได้ในการแสดงบทบาท ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำต่อลูกน้องในหน่วยงาน ได้สม่เสมอและดีกว่า

งานวิจัยในประเทศ

บุญฤทธิ์ รุจิวงษ์ศิริกุล (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า 1) ทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ขนาด โรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พุ่ม วิชิตนนทการ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะ การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี พบว่า 1) ทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้ง โดยรวมและรายด้าน และไม่แตกต่างกันตามขนาด โรงเรียนทั้ง โดยรวมและรายด้าน และ 2) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกทั้ง โดยรวมและรายด้าน

ไพรินทร์ พาระตะ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตามขนาด โรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ทักษะ การบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครู โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุภาณี กิมแก้ว (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เอกชนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 4) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คุณิ ศิริประเสริฐ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อารียา ศิริบุญยประสิทธิ์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เสาวภา พรเสนาะ, อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ และสายตา ประเสริฐภักดิ์ (2556 : 36 - 42) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและจำแนกตามขนาดสถานศึกษาทั้ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อาณัติ พิกุลแก้ว (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครู อำเภอนิคมพัฒนาเขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า 1) ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครู อำเภอนิคมพัฒนาเขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครู อำเภอนิคมพัฒนาเขต 1

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสิทธิภาพในการสอนของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภรรดา แสนสุริวงศ์ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน และคุณภาพการบริหารงานโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่าง และ 2) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานโรงเรียน ในระดับค่อนข้างต่ำ ทั้งภาพรวมและรายด้าน และทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ด้านเทคนิค และด้านความคิดรวบยอด สามารถพยากรณ์คุณภาพการบริหารงานโรงเรียน ได้ร้อยละ 9.10 และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $Y' = 2.845 + 0.223X_1 + 0.090X_3$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z' = 0.238 Z_1 + 0.124 Z_3$

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเอง เพราะการบริหารที่จะประสบความสำเร็จ ต้องมีทักษะความสามารถในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยอาศัยทรัพยากรหรือปัจจัยต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดคุณภาพภายใต้กลไกการจัดการระบบการบริหาร ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ที่จำเป็นต่อการบริหารทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเทคนิควิธี ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด ในการบริหารสถานศึกษา ให้สถานศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,209 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 11 คน ครูผู้สอน จำนวน 54 คน ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 12 คน ครูผู้สอน จำนวน 192 คน และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 60 คน แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
	สถานศึกษา		สถานศึกษา	
ขนาดเล็ก	76	359	11	54
ขนาดกลาง	82	1,278	12	192
ขนาดใหญ่	11	403	2	60
รวม	169	2,040	25	306

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ซึ่งกำหนดคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2560 : 65)

- 5 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับมาก
- 3 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

2. สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Objective Congruence : IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 - 1.00

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลอง ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.24 - 0.84

5. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2560 : 65) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ 0.95

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณหาค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

2. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2560 : 65)

4.51 - 5.00 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี เปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (%)

2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC)

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. การทดสอบค่าที (t-test)
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง
ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนบุรี ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
SS	แทน	ค่า Sum of Squares
MS	แทน	ค่า Mean of Square
df	แทน	ค่า Degree of Freedom

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนบุรี จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนบุรี จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	
	(n = 331)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	25	7.60
ครูผู้สอน	306	92.40
รวม	331	100.00
2. ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-120 คน)	65	19.64
ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121-300 คน)	204	61.63
ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)	62	18.73
รวม	331	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.60 เป็นครูผู้สอน จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 92.40 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 19.64 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 61.63 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 18.73

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 331			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. ด้านเทคนิควิธี	4.21	0.48	3	มาก
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.37	0.53	1	มาก
3. ด้านความคิดรวบยอด	4.25	0.51	2	มาก
รวม	4.28	0.47		มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.37$) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.25$) และทักษะด้านเทคนิควิธี ($\bar{X} = 4.21$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านเทคนิควิธี โดยรวมและรายข้อ

ด้านเทคนิควิธี	n = 331			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. จัดทำแผนกลยุทธ์สถานศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	4.10	0.59	11	มาก
2. มีความชัดเจนในกฎระเบียบ ด้านการเงิน และพัสดุ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	4.29	0.67	2	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านเทคนิควิธี	n = 331			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
3. แนะนำคณะครูให้ปฏิบัติงานการเงิน และพัสดุ ได้ถูกต้องตามระเบียบ	4.34	0.63	1	มาก
4. มีการควบคุม กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี	4.28	0.69	4	มาก
5. สนับสนุนให้จัดทำเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ	4.13	0.68	8	มาก
6. พัฒนาและปรับปรุงวิธี การทำงานให้เกิดความ คล่องตัว ลดขั้นตอน การทำงานและมีแนวทาง ปฏิบัติที่ชัดเจน	4.12	0.64	10	มาก
7. ให้คำแนะนำการวัดผลประเมินผลการเรียน ตามสภาพจริงถูกต้องและชัดเจน	4.23	0.64	6	มาก
8. ใช้กระบวนการในการพิจารณาความคิดเห็นความชอบ ของคณะครูได้อย่างเหมาะสมและยุติธรรม	4.23	0.65	5	มาก
9. ให้ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง	4.18	0.67	7	มาก
10. สามารถแนะนำการสอนเป็นตัวอย่างให้ครู ได้หลากหลายวิธี	4.13	0.68	9	มาก
11. มีความรู้ความเข้าใจในการนำครุดำเนินการ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4.29	0.62	3	มาก
รวม	4.21	0.48		มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านเทคนิควิธี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย สามลำดับแรก คือ แนะนำคณะครูให้ปฏิบัติงานการเงิน และพัสดุ ได้ถูกต้องตามระเบียบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) มีความชัดเจนในกฎระเบียบ ด้านการเงิน และพัสดุ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และมีความรู้ความเข้าใจในการนำครุ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมและรายข้อ

	ด้านมนุษยสัมพันธ์			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
	n = 331			
1. ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.46	0.66	3	มาก
2. แสดงความยินดีและยกย่องชมเชยคณะครูที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	4.47	0.63	2	มาก
3. ให้ความเป็นกันเองกับทุกคน โดยสม่ำเสมอ	4.50	0.67	1	มาก
4. เปิดโอกาสให้คณะครูร่วมตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ตามความเหมาะสม	4.38	0.69	6	มาก
5. สร้างบรรยากาศที่ดีในองค์กรเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน	4.38	0.66	8	มาก
6. ให้ขวัญและกำลังใจต่อคณะครูทุกคนโดยเท่าเทียมกัน	4.38	0.69	7	มาก
7. จัดระบบการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.33	0.68	9	มาก
8. ยึดหลักการมีส่วนร่วม บ้าน วัด โรงเรียนอย่างชัดเจน	4.46	0.61	4	มาก
9. สามารถไกล่เกลี่ย ประนีประนอม ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ของคณะครูให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน	4.21	0.71	12	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านมนุษยสัมพันธ์	n = 331			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
10. สามารถติดต่อประสานงานกับบุคคลหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี	4.41	0.65	5	มาก
11. จัดให้มีการพบปะสังสรรค์เพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรี ระหว่างบุคลากรในองค์กร	4.23	0.70	11	มาก
12. ใ้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานในโอกาสต่าง ๆ ตามความเหมาะสม	4.24	0.71	10	มาก
รวม	4.37	0.53		มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ ให้ความสำคัญกับตนเองกับทุกคนโดยสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.50$) แสดงความยินดีและยกย่องชมเชยคณะครูที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.47$) และปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.46$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านความคิดรวบยอด โดยรวมและรายข้อ

ด้านความคิดรวบยอด	n = 331			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. เป็นผู้วิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา	4.27	0.58	4	มาก
2. สามารถวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย และ ขอบข่ายของงานได้อย่างชัดเจน	4.23	0.68	8	มาก
3. สามารถวิเคราะห์ระบบงานของสถานศึกษาได้ถูกต้อง	4.26	0.63	5	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านความคิดรวบยอด	n = 331			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
4. สามารถนำนโยบายการจัดการศึกษาไปสู่ การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม	4.24	0.58	7	มาก
5. จัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนได้	4.09	0.66	12	มาก
6. สามารถบริหารงบประมาณได้สอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการ	4.39	0.58	1	มาก
7. มอบหมายอำนาจหน้าที่การบังคับบัญชา ตามลำดับสายการบังคับบัญชาได้อย่างเหมาะสม	4.24	0.65	6	มาก
8. สามารถนำเทคโนโลยีมาจัดทำสถิติเกี่ยวกับข้อมูล ทางการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างชัดเจน	4.16	0.60	11	มาก
9. มีการพัฒนาตนเอง ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ	4.36	0.66	2	มาก
10. สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในงานได้ อย่างเหมาะสม	4.34	0.60	3	มาก
11. มีความรู้ในเรื่องวัตถุประสงค์และเป้าหมาย หลักสูตรทุกระดับที่จัดในสถานศึกษา	4.23	0.64	9	มาก
12. สร้างระบบการจัดเก็บหนังสือราชการให้สะดวก ต่อการใช้งาน	4.19	0.65	10	มาก
รวม	4.25	0.51		มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านความคิดรวบยอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ สามารถบริหารงบประมาณได้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.39$) มีการพัฒนาตนเอง ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.36$) และสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.34$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพและ
ขนาดของสถานศึกษา

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพ

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	สถานภาพ				t	p
	ผู้บริหารสถานศึกษา (n = 25)		ครูผู้สอน (n = 306)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านเทคนิควิธี	4.23	0.46	4.21	0.48	0.20	0.58
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.44	0.54	4.37	0.54	0.70	0.58
3. ด้านความคิดรวบยอด	4.18	0.47	4.26	0.51	-0.85	0.45
รวม	4.28	0.46	4.28	0.48	0.03	0.94

* $p \leq .05$

จากตาราง 7 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน
พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	p
1. ด้านเทคนิควิธี					
ระหว่างกลุ่ม	0.18	2	0.09	0.39	0.68
ภายในกลุ่ม	76.59	328	0.23		
รวม	76.77	330			
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์					
ระหว่างกลุ่ม	1.44	2	0.72	2.55	0.08
ภายในกลุ่ม	92.96	328	0.28		
รวม	94.40	330			
3. ด้านความคิดรวบยอด					
ระหว่างกลุ่ม	0.75	2	0.37	1.45	0.24
ภายในกลุ่ม	84.45	328	0.26		
รวม	85.20	330			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	0.36	2	0.18	0.80	0.45
ภายในกลุ่ม	73.55	328	0.22		
รวม	73.91	330			

* $p \leq .05$

จากตาราง 8 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
เมื่อพิจารณาทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,209 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบ หากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 11 คน ครูผู้สอน จำนวน 54 คน ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 12 คน ครูผู้สอน จำนวน 192 คนและผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม
3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2560 : 65)
4. วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.60 เป็นครูผู้สอน จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 92.40 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 19.64 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 61.63 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 18.73

2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด และด้านเทคนิควิธี

3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

3.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นทักษะการบริหารที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงานต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม คุณภาพและบทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพสถานศึกษารวมทั้งมีผลสะท้อนต่อผลงานและวิธีปฏิบัติงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอย่างยิ่ง ในการบริหารงานที่ดี ผู้บริหารที่มีความสามารถจำเป็นต้อง

มีทักษะในการเป็นผู้นำ การบริหารงานนั้นจึงประสบผลสำเร็จไปได้ด้วยดี ตามปกติเรามักพิจารณาสมรรถภาพผู้บริหาร แต่เพียงบุคลิกภาพรูปร่างหน้าตา ท่าทางของผู้บริหารแต่เพียงผิวเผิน ดังนั้นทักษะทางการบริหารจะทำให้เห็นถึงความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารได้มากยิ่งขึ้น (อุราภรณ์ คุณาเอก 2554 : 16) และสอดคล้องกับแนวคิดของแคทซ์ (Katz, 1995 : 33) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาว่าเป็นความสามารถของผู้บริหารที่ใช้ในการบริหารงานเพื่อความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย ทักษะด้านเทคนิควิธี เป็นความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และความชำนาญในกิจกรรมเฉพาะกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวิธีการกระบวนการดำเนินการหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกของกลุ่ม และสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ รวมถึงเข้าใจความต้องการของคนอื่น และกระตุ้นคนอื่นในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ทำกิจกรรมด้านต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย และทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าใจหน่วยงานที่สังกัดในทุกลักษณะและทุกขั้นตอนอย่างละเอียด สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กร ได้อย่างชัดเจน การที่มีการเปลี่ยนแปลงในบางส่วนของงานจะมีผลกระทบต่อส่วนอื่นอย่างไรรวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่ตนสังกัดกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการบริหารงานสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาณี กิมแก้ว (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของดุขนิ ศรีประเสริฐ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขตการศึกษาจันทร์ จําแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต่อการดำเนินการ การควบคุม การจัดการบริหารเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในสถานศึกษา เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ครู นักเรียน หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์ กิจกรรมบริการ งานบริหารสถานศึกษานั้น ปกติผู้บริหารมักจะจัดรูปงานในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

หรือถ้าจะมีการจำแนกประเภทแตกต่างกันออกไปบ้างขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน และความเห็นของผู้บริหารแต่ละคน (สุจิตรา สิทธิณรงค์ 2553 : 16) สอดคล้องกับมนทิพย์ ทรงกิติพิศาล (2552 : 33) ที่ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การจัดการส่งเสริมช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภรดา แสนสุริวงศ์ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการบริหารงาน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียน และคุณภาพการบริหารงาน โรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวภา พรเสนาะ, อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ และสายตา ประเสริฐภักดิ์ (2556 : 36 - 42) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารสถานศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการศึกษา การบริหารการศึกษาไม่ว่าขนาดใดก็ตามต้องมุ่งไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกันของสังคม การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาให้สูงขึ้น คือ คน เงิน เทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ต้องมีผู้บริหารที่มีความสามารถในการบริหาร มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ (กนกลักษณ์ จุลเดช 2558 : 19) และพิชามณูษ์ ม่วงแก้ว (2559 : 10 - 11) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงความสำคัญและความจำเป็นต่อการดำเนินการ การควบคุม การจัดการบริหารเกี่ยวกับเรื่องราวในสถานศึกษา สถานศึกษาเป็นศูนย์รวมของวิชาต่าง ๆ หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญฤทธิ รุจิวงษ์ศิริกุล (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

และสอดคล้องกับงานวิจัยของไพรินทร์ พาระตะ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรส่งเสริม สนับสนุนทักษะการบริหารด้านเทคนิควิธี โดยผู้บริหาร คณะครู จัดทำแผนกลยุทธ์สถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ร่วมกันพัฒนา และปรับปรุงวิธี การทำงานให้เกิดความคล่องตัว ลดขั้นตอนการทำงานและมีแนวทางปฏิบัติ ที่ชัดเจนและผู้บริหารสามารถแนะนำการสอนและเป็นตัวอย่างให้ครูได้หลากหลายวิธี
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาทักษะด้านความคิดรวบยอด โดยจัดการศึกษา ที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน สามารถนำเทคโนโลยีมาจัดทำสถิติเกี่ยวกับข้อมูล ทางการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างชัดเจน และสร้างระบบการจัดเก็บหนังสือราชการให้สะดวก ต่อการใช้งานเพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ควรส่งเสริม สนับสนุนทักษะการบริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยผู้บริหารสามารถ ไกล่เกลี่ย ประนีประนอม ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ของคณะครูให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน จัดให้ มีการพบปะสังสรรค์เพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรีระหว่างบุคลากรในองค์กร และให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงาน ในโอกาสต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กนกลักษณ์ จุลเดช. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนระดับปฐมวัยกับการบริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดจันทบุรี วิทยานิพนธ์
และตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบ
นิติบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ
- _____ . (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2561-2579. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
บุ๊คพอยท์.
- ัชชมา เทพวรสุข. (2553). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู
สังกัดโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2551). ทฤษฎีการบริหารตามแนวคิดของปราชญ์ตะวันตก. กรุงเทพฯ :
ปัญญาชน.
- ฐิติภา กาญจนารมณ์. (2553). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล
ในเขตจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ปทุมธานี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ดารา เกษทองมา. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารจัดการของนักวิชาการศึกษากับ
ประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัด
อุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุดรธานี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- คุษณี ศรีประเสริฐ. (2554). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2560). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS.

กรุงเทพฯ : สามัญปิตุชนเฮอร์แอนด์ดี.

ธีระ รุณเจริณ. (2553). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ธนาเพลส

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. นนทบุรี : ศิริมสาร.

นิพนธ์ กิณาวงค์ และคณะ (2551). “รูปแบบการมีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียนของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน,” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ม.ป.ป. : 1 - 16.

บรรจบ บุญจันทร์. (2556). การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

บุญฤทธิ์ รุจิวงษ์ศิริกุล (2551). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา :

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ปรัชญา เวสารัชช. (2554). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

พิชามณูษ์ ม่วงแก้ว. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

กับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี :

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์. (2554). หลักการบริหารการศึกษา. อุดรดิตต์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.

พิสมัย แก้วเชื้อ. (2552). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบลราชธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

(การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

พิสมัย สิมสีพิมพ์. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุดรธานี : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

พุด วิชาตินนทการ. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

กับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).

อุดรธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

- ไพรินทร์ พาระตะ. (2553). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัด
สระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภรรดา แสนสุริวงศ์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
กับคุณภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครพนม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนครพนม.
- มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปร.ค.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิศรดา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). ผู้บริหารโรงเรียนสามมิติ การพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหาร
ที่มีประสิทธิภาพ. ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- ศุภลักษณ์ ใจแสวงทรัพย์. (2552). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมศักดิ์ จินดาไทย. (2553). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร
โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เพชรบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- สัมมา รณิษฐ์. (2553). เอกสารคำสอนหลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ :
แอลทีเพรส.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู.
กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ
- _____. (2561). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ
พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ
- สุจิตรา สิทธิณรงค์. (2553). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็น เพรส.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

- สุภาณี กิมแก้ว. (2553). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เสาวภา พรเสนาะ, อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ และสายตา ประเสริฐภักดิ์ (2556). “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด,” วารสารวิจัยรำไพพรรณี. 7 (2) : 36 - 42.
- อภิษดา มะกรครรภ์. (2553). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอเมืองสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อาณัติ พิภูสแก้ว. (2556). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อารียา ศิริบุญยประสิทธิ์. (2554). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อุราภรณ์ คุณาเอก. (2554). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Barnard, C. (1938) *The Functions of the Executive*. Cambridge. MA: Harvard University Press
- Drake, T.L, and Roe, W.H. (1986). *The Principalship*. 3 rd ed. New York: Macmillan.
- Fester, J. and Kettl, D. (1991). *The Politics of the Administrative Process*. New Jersey: Chatham House Publisher.
- Francis, D. (1979). *Improving Work Group: A Practical Manual for Team Building*. San Diego, Calif: University Associates.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill.
- Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (2001). *Education Administration : Theory, Research, and Practice*. 6 th ed. New York: McGraw-Hill.

- Hutchins, R. (2003). **Leadership Trains as Revealed by Leadership Valuer**. Illinois: University of Chicago.
- Katz, R.L. (January – February 1995). “Skill of an Effective Administrator,” **Harvard Business Review**. 33 (1) : 33 - 42.
- Krejcie, R.V. and Morgan. D.W. (1970). “Determining Size for Research Activities,” **Education and Psychological Measurement**. 30 (3) : 607 - 610
- Mintzberg, H. (1973). **The Nature of Managerial Work**. New York: Harper & Row.
- Msolla, Joyce. Jeremian. (1995). “Assessing Administrative Skills and Knowledge of Teacher College Principals in Tanzania,” **Dissertation Abstracts International-A (CD-ROM)**. 33 (01) : 1993. Available : UMI ; Dissertation Abstracts. 8 May 2018.
- Parsons, J.K. (1997). “Perceptions of Aspiring and Experienced Principals of the Skills Used by Principals,” **Leadership Effective School**. 58 (30) : 680.
- Sergiovani, J. (1989). **Schooling for Tomorrow**. Boston: Allyn ang Bacon.
- Tillotson, E.A. (July 1996). “An Analysis of Technical Human and Conceptual Skills Among Student Affairs Administrators in Higher Education,” **Dissertation Abstracts International**. 23 (3) : 64 - A.
- Wiles, K. (1955). **Supervision for Better Schools**. New York: Prentice - Hall.
- Yukl, G. (2006). **Leadership in Organizations**. 6 th ed. New Jersey: Prentice - Hall.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นางสาวรัตนา อยู่สวัสดิ์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. นายศักดิ์นันทน์ ศรีไพโร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดไผ่ล้อม (อินทกู่ท้ย)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
3. นายภูรินทร์ นิยมนา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดโป่ง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
4. นางสาวรัตยา สืบวงศ์รุ่ง ครูชำนาญการ
โรงเรียนวัดไผ่ล้อม (อินทกู่ท้ย)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
5. นายเอกพจน์ โพธิวรรณ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านมะขาม (สาครมะขามราษฎร์)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวอังคณา จะนะบุรณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาวุฒิ วานิชสรณ์)

ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๑๒.๑๓/ว ๐๒๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (อินทกู่ทัย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวอังคณา จนนะบุรณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาวุฒิ วานิชสรณ์)

ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโป่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวอังคณา จะนะบุรณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาวุฒิ วานิชสรณ์)

ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (อินทกอุทัย)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวอังคณา ฉะนะบุรณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียมาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านคือ นางสาวรติยา สืบวงศ์รุ่ง เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญบุคลากรดังกล่าว เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาวุฒิ วานิชสรรพ)
ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมะขาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวอังคณา จนนะบุรณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านคือ นายเอกพจน์ โพธิ์วรรณ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญบุคลากรดังกล่าว เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาวุฒิ วานิชสรรพ)

ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๐๒๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตรื้อรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยนางสาวอังคณา จະนะบุรณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตรื้อจากท่านโปรดอนุญาตให้นางสาวอังคณา จະนะบุรณ์ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาวุฒิ วานิชสรรพ)
ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยนางสาวอังคณา จะนะบุรณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกสถานศึกษาของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงขออนุญาตนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางสาวอังคณา จะนะบุรณ์ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาวุฒิ วานิชสรณ์)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา
2. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางสาวอังคณา จະนะบูรณ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. สถานภาพ

- ( ) ผู้บริหารสถานศึกษา
- ( ) ครูผู้สอน

2. ขนาดของสถานศึกษา

- ( ) ขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา)
- ( ) ขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121 – 300 คน)
- ( ) ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โปรดอ่านรายละเอียดเกี่ยวกับข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ให้ตรงกับระดับทักษะการบริหารตามคะแนน ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับมาก
- 3 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับทักษะการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
0	แนะนำการสอนเป็นตัวอย่างให้ครูได้หลากหลายวิธี		✓			

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในประเด็น ผู้บริหารสถานศึกษาแนะนำการสอนเป็นตัวอย่างให้ครูได้หลากหลายวิธี มีระดับทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากเป็นต้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับทักษะการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านเทคนิควิธี						
1	จัดทำแผนกลยุทธ์สถานศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น					
2	มีความชัดเจนในกฎระเบียบ ด้านการเงิน และพัสดุ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงาน					
3	แนะนำคณะครูให้ปฏิบัติงานการเงิน และพัสดุ ได้ถูกต้องตามระเบียบ					
4	มีการควบคุม กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี					
5	สนับสนุนให้จัดทำเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ					
6	พัฒนาและปรับปรุงวิธี การทำงานให้เกิด ความคล่องตัว ลดขั้นตอน การทำงาน และมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน					
7	ให้คำแนะนำการวัดผลประเมินผลการเรียน ตามสภาพจริงถูกต้องและชัดเจน					
8	ใช้กระบวนการในการพิจารณาความดี ความชอบของคณะครูได้อย่างเหมาะสม และยุติธรรม					
9	ให้ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
10	สามารถแนะนำการสอนเป็นตัวอย่างให้ครู ได้หลากหลายวิธี					

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับทักษะการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
11	มีความรู้ความเข้าใจในการนำครุดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
ด้านมนุษยสัมพันธ์						
12	ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นในสถานการณืต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม					
13	แสดงความยินดีและยกย่องชมเชยคณะครูที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน					
14	ให้ความเป็นกันเองกับทุกคนโดยสม่ำเสมอ					
15	เปิดโอกาสให้คณะครูร่วมตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ตามความเหมาะสม					
16	สร้างบรรยากาศที่ดีในองค์กรเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน					
17	ให้ขวัญและกำลังใจต่อคณะครูทุกคนโดยเท่าเทียมกัน					
18	จัดระบบการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ					
19	ยึดหลักการมีส่วนร่วม บ้าน วัด โรงเรียนอย่างชัดเจน					
20	สามารถไกล่เกลี่ย ประนีประนอม ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ของคณะครูให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน					
21	สามารถติดต่อประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี					
22	จัดให้มีการพบปะสังสรรค์เพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรีระหว่างบุคลากรในองค์กร					

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับทักษะการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
23	ให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงาน ในโอกาสต่าง ๆ ตามความเหมาะสม					
ด้านความคิดรวบยอด						
24	เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา					
25	สามารถวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย และขอบข่ายของงาน ได้อย่างชัดเจน					
26	สามารถวิเคราะห์ระบบงานของสถานศึกษา ได้ถูกต้อง					
27	สามารถนำนโยบายการจัดการศึกษา ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม					
28	จัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการ ของชุมชน ได้					
29	สามารถบริหารงบประมาณได้สอดคล้อง กับแผนปฏิบัติการ					
30	มอบหมายอำนาจหน้าที่การบังคับบัญชา ตามลำดับสายการบังคับบัญชา ได้อย่างเหมาะสม					
31	สามารถนำเทคโนโลยีมาจัดทำสถิติเกี่ยวกับ ข้อมูลทางการศึกษาของโรงเรียน ได้อย่างชัดเจน					
32	มีการพัฒนาตนเอง ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ					
33	สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในงาน ได้อย่างเหมาะสม					
34	มีความรู้ในเรื่องวัตถุประสงค์และเป้าหมาย หลักสูตรทุกระดับที่จัดในสถานศึกษา					
35	สร้างระบบการจัดเก็บหนังสือราชการ ให้สะดวกต่อการใช้งาน					

ภาคผนวก ง
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 9 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ข้อ	ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านเทคนิควิธี									
1.	จัดทำแผนกลยุทธ์สถานศึกษา ได้สอดคล้องกับความต้องการ ของท้องถิ่น	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
2.	มีความชัดเจนในกฎระเบียบ ด้านการเงิน และพัสดุ ขอบบังคับ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	+1	-1	+1	+1	+1	+3	0.60	ใช้ได้
3.	แนะนำคณะครูให้ปฏิบัติงาน การเงิน และพัสดุได้ถูกต้องตาม ระเบียบ	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
4.	มีการควบคุม กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานให้เป็นไป ตามแผนปฏิบัติการประจำปี	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
5.	สนับสนุนให้จัดทำเครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ทางการศึกษาของสถานศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ	+1	-1	+1	+1	+1	+3	0.60	ใช้ได้
6.	พัฒนาและปรับปรุงวิธี การทำงาน ให้เกิดความคล่องตัว ลดขั้นตอน การทำงานและมีแนวทางปฏิบัติที่ ชัดเจน	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
7.	ให้คำแนะนำการวัดผลประเมินผล การเรียนตามสภาพจริงถูกต้อง และชัดเจน	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
8.	ใช้กระบวนการในการพิจารณา ความดีความชอบของคณะครู ได้อย่างเหมาะสมและยุติธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
9.	ให้ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	-1	+1	+1	+1	+3	0.60	ใช้ได้
10.	สามารถแนะนำการสอนเป็น ตัวอย่างให้ครูได้หลากหลายวิธี	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
11.	มีความรู้ความเข้าใจในการนำครู ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
ด้านมนุษยสัมพันธ์									
12.	ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นใน สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่าง เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
13.	แสดงความยินดีและยกย่องชมเชย คณะครูที่ประสบความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
14.	ให้ความเป็นกันเองกับทุกคน โดยสม่ำเสมอ	+1	0	+1	0	+1	+3	0.60	ใช้ได้
15.	เปิดโอกาสให้คณะครูร่วม ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
16.	สร้างบรรยากาศที่ดีในองค์กร เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
17.	ให้ขวัญและกำลังใจต่อคณะครู ทุกคนโดยเท่าเทียมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
18.	จัดระบบการประสานงานระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนอย่างมี ประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
19.	ยึดหลักการมีส่วนร่วม บ้าน วัด โรงเรียนอย่างชัดเจน	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
20.	สามารถไกล่เกลี่ย ประนีประนอม ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ของคณะครู ให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
21.	สามารถติดต่อประสานงานกับ บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
22.	จัดให้มีการพบปะสังสรรค์ เพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรีระหว่าง บุคลากรในองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
23.	ให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงาน ใน โอกาส ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
ด้านความคิดรวบยอด									
24.	เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการจัด การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
25.	สามารถวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย และขอบข่าย ของงาน ได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
26.	สามารถวิเคราะห์ระบบงาน ของสถานศึกษาได้ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
27.	สามารถนำนโยบายการจัด การศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
28.	จัดการศึกษาที่ตอบสนอง ความต้องการของชุมชนได้	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
29.	สามารถบริหารงบประมาณ ได้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
30.	มอบหมายอำนาจหน้าที่การบังคับ บัญชา ตามลำดับสายการบังคับ บัญชา ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
31.	สามารถนำเทคโนโลยีมาจัดทำ สถิติเกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษา ของโรงเรียน ได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
32.	มีการพัฒนาตนเอง ค้นคว้า หาความรู้อยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
33.	สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ในงาน ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
34.	มีความรู้ในเรื่องวัตถุประสงค์และ เป้าหมายหลักสูตรทุกระดับที่จัด ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
35.	สร้างระบบการจัดเก็บหนังสือ ราชการ ให้สะดวกต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก จ
คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 10 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะการบริหาร
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านเทคนิควิธี		ด้านความคิดรวบยอด	
1.	0.36	24.	0.58
2.	0.56	25.	0.73
3.	0.35	26.	0.81
4.	0.74	27.	0.82
5.	0.60	28.	0.71
6.	0.64	29.	0.75
7.	0.70	30.	0.76
8.	0.64	31.	0.66
9.	0.58	32.	0.64
10.	0.38	33.	0.79
11.	0.55	34.	0.84
ด้านมนุษยสัมพันธ์		35.	0.76
12.	0.24		
13.	0.49		
14.	0.36		
15.	0.64		
16.	0.64		
17.	0.60		
18.	0.67		
19.	0.38		
20.	0.67		
21.	0.68		
22.	0.53		
23.	0.50		

ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี อยู่ระหว่าง 0.24 - 0.84

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เท่ากับ 0.95

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวอังคณา จะนะบุรณ์
วัน เดือน ปี เกิด	28 มกราคม 2534
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	114/11 หมู่ที่ 1 ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี 22150
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครู
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านมะขาม จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2552	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2558	ครุศาสตรบัณฑิต ค.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2562	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี